

GV bộ môn, Cán bộ Đoàn, Tổng phụ trách Đội, Ban Giám hiệu nhà trường, cha mẹ HS, chính quyền địa phương, Hội Khuyến học, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Cựu chiến binh, các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp ở địa phương, các nhà hoạt động xã hội, những nghệ nhân, những người lao động tiêu biểu ở địa phương,... Mỗi lực lượng giáo dục có tiềm năng, thế mạnh riêng. Tùy nội dung, tính chất từng hoạt động mà sự tham gia của các lực lượng có thể là trực tiếp hoặc gián tiếp (có thể hỗ trợ về kinh phí, phương tiện, địa điểm tổ chức hoạt động hoặc đóng góp về chuyên môn, trí tuệ, chất xám hay sự ủng hộ về tinh thần). Do vậy, *Hoạt động trải nghiệm* tạo điều kiện cho HS được học tập, giao tiếp rộng rãi với nhiều lực lượng giáo dục; được lĩnh hội các nội dung giáo dục qua nhiều kênh khác nhau, với nhiều cách tiếp cận khác nhau. Điều đó làm tăng tính đa dạng, hấp dẫn và chất lượng, hiệu quả của hoạt động.

➤ 3. HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM TRONG CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC PHỔ THÔNG

➤ 3.1. Vị trí và mục tiêu của Hoạt động trải nghiệm

Chương trình Giáo dục phổ thông nêu rõ, Hoạt động trải nghiệm là hoạt động giáo dục bắt buộc được thực hiện từ lớp 1 đến lớp 12.

Mục tiêu chung của Hoạt động trải nghiệm nhằm hình thành, phát triển ở HS năng lực thích ứng với cuộc sống, năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động, năng lực định hướng nghề nghiệp; đồng thời góp phần hình thành, phát triển các phẩm chất chủ yếu và năng lực chung quy định trong Chương trình Giáo dục phổ thông tổng thể. Hoạt động trải nghiệm giúp HS khám phá bản thân và thế giới xung quanh, phát triển đời sống tâm hồn phong phú, biết rung cảm trước cái đẹp của thiên nhiên và tình người, có quan niệm sống và ứng xử đúng đắn, đồng thời bồi dưỡng cho HS tình yêu đối với quê hương, đất nước, ý thức về cội nguồn và bản sắc của dân tộc để góp phần giữ gìn, phát triển các giá trị tốt đẹp của con người Việt Nam trong một thế giới hội nhập.

Mục tiêu cấp Tiểu học của Hoạt động trải nghiệm nhằm hình thành cho HS thói quen tích cực trong cuộc sống hằng ngày, chăm chỉ lao động; thực hiện trách nhiệm của người HS ở nhà, ở trường và địa phương; biết tự đánh giá và tự điều chỉnh bản thân; hình thành những hành vi giao tiếp, ứng xử có văn hoá; có ý thức hợp tác nhóm và hình thành được năng lực giải quyết vấn đề.

➤ 3.2. Yêu cầu cần đạt về phẩm chất, năng lực trong Hoạt động trải nghiệm

3.2.1. Yêu cầu cần đạt về phẩm chất

Hoạt động trải nghiệm và Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp góp phần hình thành và phát triển các phẩm chất chủ yếu theo các mức độ phù hợp với mỗi cấp học đã được quy định trong Chương trình Giáo dục phổ thông tổng thể. Đó là những phẩm chất: yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm.

3.2.2. Yêu cầu cần đạt về năng lực

Hoạt động trải nghiệm và Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp giúp hình thành và phát triển ở HS các năng lực tự chủ và tự học, giao tiếp và hợp tác, giải quyết vấn đề và sáng tạo, được biểu hiện qua các năng lực đặc thù: năng lực thích ứng với cuộc sống, năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động, năng lực định hướng nghề nghiệp. Yêu cầu cần đạt về các năng lực đặc thù này được thể hiện như sau:

* Năng lực thích ứng với cuộc sống

– *Hiểu biết về bản thân và môi trường sống:*

- + Nhận biết được sự thay đổi của cơ thể, cảm xúc, suy nghĩ của bản thân.
- + Hình thành được một số thói quen, nếp sống sinh hoạt và kỹ năng tự phục vụ.
- + Nhận ra được nhu cầu phù hợp và nhu cầu không phù hợp.
- + Phát hiện được vấn đề và tự tin trao đổi những suy nghĩ của mình.
- + Chỉ ra được sự khác biệt giữa các cá nhân về thái độ, năng lực, sở thích và hành động.
- + Nhận diện được một số nguy hiểm từ môi trường sống đối với bản thân.

– *Kỹ năng điều chỉnh bản thân và đáp ứng sự thay đổi:*

- + Đề xuất được những cách giải quyết khác nhau cho cùng một vấn đề.
- + Làm chủ được cảm xúc, thái độ, hành vi của mình và thể hiện sự tự tin trước đồng người.
- + Tự lực trong việc thực hiện một số việc phù hợp với lứa tuổi.
- + Biết cách thoả mãn nhu cầu phù hợp và kiềm chế nhu cầu không phù hợp.
- + Thực hiện được các nhiệm vụ với những yêu cầu khác nhau.
- + Biết cách xử lý trong một số tình huống nguy hiểm.

*** Năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động**

– Kỹ năng lập kế hoạch:

- + Xác định được mục tiêu cho các hoạt động cá nhân và hoạt động nhóm.
- + Tham gia xác định được nội dung và cách thức thực hiện hoạt động cá nhân, hoạt động nhóm.
- + Dự kiến được thời gian thực hiện nhiệm vụ.

– Kỹ năng thực hiện kế hoạch và điều chỉnh hoạt động:

- + Thực hiện được kế hoạch hoạt động của cá nhân.
- + Biết tìm sự hỗ trợ khi cần thiết.
- + Tham gia tích cực vào hoạt động nhóm.
- + Thể hiện được sự chia sẻ và hỗ trợ bạn trong hoạt động.
- + Biết cách giải quyết mâu thuẫn nảy sinh trong hoạt động.

– Kỹ năng đánh giá hoạt động:

- + Nêu được ý nghĩa của hoạt động đối với bản thân và tập thể.
- + Chỉ ra được sự tiến bộ của bản thân sau hoạt động.
- + Chỉ ra được những điểm cần rút kinh nghiệm trong tổ chức hoạt động và sự tích cực hoạt động của cá nhân, nhóm.

*** Năng lực định hướng nghề nghiệp**

– Hiểu biết về nghề nghiệp:

- + Nêu được nét đặc trưng và ý nghĩa của một số công việc, nghề nghiệp của người thân và nghề truyền thống ở địa phương.
- + Chỉ ra được một số phẩm chất và năng lực cần có để làm một số nghề quen thuộc.
- + Mô tả được một số công cụ của nghề và cách sử dụng an toàn.

– Hiểu biết và rèn luyện phẩm chất, năng lực liên quan đến nghề nghiệp:

- + Thể hiện được sự quan tâm và sở thích đối với một số nghề quen thuộc với bản thân.
- + Hình thành được trách nhiệm trong công việc và sự tuân thủ các quy định.
- + Thực hiện và hoàn thành được các nhiệm vụ.
- + Biết sử dụng một số công cụ lao động trong gia đình một cách an toàn.

► 3.3. Nội dung của Hoạt động trải nghiệm trong nhà trường tiểu học

Nội dung Hoạt động trải nghiệm được phân chia thành 4 mạch hoạt động: hoạt động hướng vào bản thân; hoạt động hướng đến xã hội; hoạt động hướng đến tự nhiên và hoạt động hướng nghiệp. Cụ thể như sau:

*** Hoạt động hướng vào bản thân**

– *Hoạt động khám phá bản thân:*

- + Tìm hiểu hình ảnh và tính cách của bản thân.
- + Tìm hiểu khả năng của bản thân.

– *Hoạt động rèn luyện bản thân:*

- + Rèn luyện nề nếp, thói quen tự phục vụ và ý thức trách nhiệm trong cuộc sống.
- + Rèn luyện các kĩ năng thích ứng với cuộc sống.

*** Hoạt động hướng đến xã hội**

– *Hoạt động chăm sóc gia đình:*

- + Quan tâm, chăm sóc người thân và các quan hệ trong gia đình.
- + Tham gia các công việc của gia đình.

– *Hoạt động xây dựng nhà trường:*

- + Xây dựng và phát triển quan hệ với bạn bè và thầy cô.
- + Tham gia xây dựng và phát huy truyền thống của nhà trường và của tổ chức Đoàn, Đội.

– *Hoạt động xây dựng cộng đồng:*

- + Xây dựng và phát triển quan hệ với mọi người.
- + Tham gia các hoạt động xã hội, hoạt động giáo dục truyền thống, giáo dục chính trị, đạo đức, pháp luật.

*** Hoạt động hướng đến tự nhiên**

– *Hoạt động tìm hiểu và bảo tồn cảnh quan thiên nhiên:*

- + Khám phá vẻ đẹp, ý nghĩa của cảnh quan thiên nhiên.
- + Tham gia bảo tồn cảnh quan thiên nhiên.

– *Hoạt động tìm hiểu và bảo vệ môi trường:*

- + Tìm hiểu thực trạng môi trường.
- + Tham gia bảo vệ môi trường.

*** Hoạt động hướng nghiệp**

Hoạt động tìm hiểu nghề nghiệp.

➤ 4. CÁC LOẠI HÌNH HOẠT ĐỘNG TRẢI NGHIỆM

Chương trình Hoạt động trải nghiệm được tổ chức thực hiện với 4 loại hình hoạt động chủ yếu là Sinh hoạt dưới cờ, Hoạt động giáo dục theo chủ đề, Sinh hoạt lớp và Hoạt động câu lạc bộ. Cụ thể là:

➤ 4.1. Sinh hoạt dưới cờ

Tiết Sinh hoạt dưới cờ thường được tổ chức theo quy mô toàn trường nhằm hình thành và phát triển cho HS các phẩm chất như yêu nước, trung thực, trách nhiệm, các giá trị cốt lõi và năng lực như năng lực giao tiếp và hợp tác, năng lực thích ứng với cuộc sống, năng lực thiết kế và tổ chức hoạt động,... Nội dung hoạt động của tiết Sinh hoạt dưới cờ gắn liền với nội dung hoạt động của chủ điểm giáo dục và thường có tác dụng gợi ý, định hướng cho các hoạt động của tuần, của tháng hoặc của một giai đoạn nào đó trong năm học. Hiện nay, tiết Sinh hoạt dưới cờ thường do tập thể HS các lớp tổ chức theo lịch được phân công luân phiên từ đầu năm học. GV Tổng phụ trách và Ban Giám hiệu chỉ giữ vai trò định hướng và kiểm soát chất lượng.

Nhà trường cần tạo cơ hội cho HS các lớp luân phiên đảm nhận việc tham gia, tổ chức thực hiện tiết Sinh hoạt dưới cờ với sự hướng dẫn của lãnh đạo nhà trường, khối trưởng chủ nhiệm và GV chủ nhiệm lớp,... Việc triển khai tiết Sinh hoạt dưới cờ thường sẽ được thực hiện với 2 phần:

- Phần đầu: nghi lễ và hành chính nhà trường.
- Phần sau: các lớp luân phiên đảm nhận việc tham gia, tổ chức hoặc trình diễn các hoạt động theo chủ đề giáo dục.

➤ 4.2. Sinh hoạt lớp

Sinh hoạt lớp được tổ chức theo quy mô lớp học. Nội dung hoạt động của tiết Sinh hoạt lớp gắn liền với nội dung hoạt động của chủ đề, việc sơ kết hoạt động trong tuần, giải quyết vấn đề chung, tổ chức các hoạt động trong lớp như sinh nhật, tổ chức sự kiện của lớp, chuẩn bị cho các hoạt động của tuần và tháng tiếp theo. GV chủ nhiệm cần tổ chức hoạt động sao cho tất cả HS trong lớp đều có cơ hội tham gia và trải nghiệm các nhiệm vụ khác nhau, từ việc sơ kết, tổng kết kết quả thi đua của tổ, lớp đến việc điều khiển hoạt động tập thể hoặc được thể hiện những khả năng, năng khiếu của bản thân,... Việc triển khai tiết Sinh hoạt lớp có thể được tổ chức theo gợi ý:

- Phần đầu: hành chính lớp học (bao gồm sơ kết hoạt động trong tuần của lớp, khen ngợi, nhắc nhở HS, chuẩn bị cho các hoạt động của tuần và tháng tiếp theo,...).